

— U psihijatrijskoj bolnici »Sveti Rafael« na Strmcu kod Nove Gradiške, koju vode milosrdna braća sv. Ivana od Boga, u četvrtak 4. listopada održan je simpozij palijativne skrbi o temi »Kvaliteta života i skrbi u terminalnoj fazi bolesti«. Skup su pozdravnim riječima i upoznavanjem s radom bolnice otvorili ravnatelj bolnice prior o. Dario Vermi i njegov zamjenik dr. Igor Ferenčina.

Slijedila su kvalitetna predavanja, a prvo, »Bijela knjiga o standardima i normativima za hospicijsku i palijativnu skrb u Europi« održao je prim. dr. Zoran Lončar, zamjenik ravnatelja HZZO-a. On je upoznao s razinama palijativne skrbi: s palijativnim pristupom i specijalističkom palijativnom skrbi. Naglasio je da Svjetska zdravstvena organizacija snažno potiče ideju palijativne skrbi kao integralne sastavnice zdravstvenog sustava svake države. Stoga je zadaća nacionalne strategije formulirati mjere za njezin razvoj i funkcionalnu strategiju. Hrvatska je na početku toga velikog zadatka.

O liječenju maligne boli govorila je mr. Lidija Fumić Dunkić, spec. anesteziolog. Spomenula je da je u Hrvatskoj svake godine između 20 i 30 tisuća novooboljelih od neke vrste carcinoma. O tijelu, koje zahtijeva poštovanje, predavanje je pripremila Maristela Šakić, dr. med., spec. u bolnici na Strmci. Istaknula je da je ljudsko tijelo sredstvo komunikacije. Tijelo je mjesto proslave Boga. Tim koji radi u palijativnoj skrbi uvijek iznova mora misliti o komunikaciji tijelom. Izraz lica, dodir i pogled osoblja, lječidbena su komponenta za nemoćno i bolno Božje stvorenje koje, poput djeteta, očekuje prihvaćanje. Takvo tijelo nema snage uzvratiti, ali uvijek može i zna osjetiti.

● U psihijatrijskoj bolnici »Sveti Rafael« održan je simpozij palijativne skrbi o temi »Kvaliteta života i skrbi u terminalnoj fazi«

Kvaliteta života pred odlazak s ovoga svijeta

O temi »Slušanje i komuniciranje u zadnjoj fazi života« govorila je Anna Lisa Frigo, dr. med., liječnica palijativne skrbi u onkološkom centru bolnice iz Monfalcone u Italiji, koordinatorica Udruženja Italije za palijativnu skrb. Ona je govorila i o duhovnoj i vjerskoj dimenziji na završetku života. Izazov padanja u očaj zbog približavanja kraja lakše se podnosi u nazočnosti nekoga tko umirućeg može saslušati, pomoći mu da kaže sve ono što mu je važno i lijepo, što ostaje... A pripadnost vjerskom uvjerenju daje zrelost, zbog koje bolest tada istiskuje navike, običaje i površne utješne riječi.

O temi »Podrška bolesniku kroz terapijsku ulogu obitelji u liječenju« govorile su Renata Marđetko, magistrica palijativne skrbi, koordinatorica Centra za koordinaciju palijativne skrbi grada Zagreba, i Olivera Tomas, dipl. soc. radnica mobilnog tima za palijativnu skrb FSR Zagreb.

O sveobuhvatnoj procjeni potreba bolesnika, a onda i o dostojanstvu

bolesnika i »listi prava umirućeg«, govorio je dr. Agostino Mascanzoni, iz talijanskog hospicija »Tvoja druga kuća« iz Belluna. Rekao je da je neizbježna pretpostavka za svjestan i samostalan izbor pravo bolesnika da ispravno bude informiran o svojoj dijagnozi, o budućem razvoju bolesti, o mogućim dijagnostičkim i terapijskim alternativama, o njihovim troškovima i koristima. Rađa se nova svijest potrebe umirućeg bolesnika i primjerenijeg odgovora na nju. Da bi se ojačala ta svijest, etičko povjerenstvo Zaklade »Floriani« iz Milana osjetilo je potrebu za izdavanjem knjige »Lista prava umirućeg bolesnika«. Ta je lista prvi korak teškog puta koji će otvoriti raspravu o navikama i stavovima, dominantnim u tradicionalnoj medicini, da bi se došlo do nove svijesti i nove kulture umiranja, naglasio je Mascanzoni.

Svoja iskustva u radu, na simpoziju iznio je i tim s odjela palijativne skrbi bolnice »Sveti Rafael« na Strmci.

Stav Crkve prema patnji

— »Suzbijena bol - život dostojan čovjeka«, naziv je Trećeg međunarodnog kongresa Stručnog društva za suzbijanje boli i Opće bolnice Dubrovnik održanog u hotelu »Astarea« u Mlinima od 4. do 8. listopada u radu kojeg je sudjelovao i dubrovački biskup Mate Uzinić. Na okruglom stolu u petak 5. listopada biskup je govorio o stavu Crkve prema patnji i boli. Istaknuo je da Crkva podržava umanjivanje boli i pomaganje čovjeku da dostojanstvenije živi, ali je naglasio, citirajući protestantskog teologa Dietricha Bonhoeffera, da je patnja, tj. bol ujedno i put prema slobodi, a oslobođenje u patnji sastoji se u tome da se stvar iz svojih ruku prepusti u Božje ruke.

Na okruglom stolu bilo je govora o otvaranju odjela palijativne skrbi u dubrovačkoj bolnici koji bi uskoro trebao zaživjeti, a moralnu i financijsku pomoć pružit će mu i Dubrovačka biskupija. Planira se otvaranje 30 kreveta za palijativnu skrb, a ako bude potrebno i još toliko. U zaključnoj ri-

ječi biskup Uzinić je podržao inicijative Stručnog društva za suzbijanje boli te zahvalio na pozivu i izrazio radost da je bio sudionik okruglog stola. Budući da se na okruglom stolu govorilo i o pomanjkanju medicinskog osoblja koje bi se specijaliziralo u palijativnoj skrbi, povezao je to s nedostatkom svećeničkih zvanja u Dubrovačkoj biskupiji, jer biti medicinska sestra i biti svećenik su pozivi, naglasio je biskup. »Trebamo zajednički djelovati da među mladima imamo ljude koji će htjeti nešto napraviti, ne zbog toga da budu uspješni u društvu, da budu dobro plaćeni, nego da mogu više dobra napraviti. A i naša svećenička služba i vaša sestrinska je prije svega zvanje koje ima dimenziju željeti ostaviti ovaj svijet boljim nego smo ga pronašli«, zaključio je biskup Uzinić. Na kongresu je sudjelovalo oko 130 medicinskih sestara iz Hrvatske, Slovenije, Bosne i Hercegovine, Švedske, Srbije, a u predavanjima su dotaknuta različita područja njihove struke.

Šime Zupčić